

ZONDAG 3 JANUARI.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal's wecks wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dingsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden. —

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De Europese hoofdmagten bij den aanvang van 1841.

Niet slechts de tegenwoordige dynastiën en staten zijn magten; er zijn nog andere magten, waarvan zij gedeeltelijk de hunne ontleenen, waardoor zij de kracht, die zij thans bezitten, erlangen, of waardoor zij, en dat niet alleen van buiten maar ook van binnen, worden bedreigd.

Meermalen zag men deze andere magten zoo aangevallen, dat zij Europa als in storm medesleepten, een nieuw doel in de plaats des vorigen stelden, dynastiën en staten omhaalden en nieuwe deden ontstaan.

De bedoelde magten zijn: de magt der nationaliteiten; de magt van geloof en leer; de magt van politieke beginsels, en de magt van materiële belangen. Deze zijn de hoofdmagten van onze tijd, die, innig verknocht met de magt der bestaande dynastiën en staten, de eigenlijke pentarchie vormen van Europa.

De magt der nationaliteiten is de oudste. Uit de afzondering der natiën in de volksverhuizing uit het noorden, stamt de geografische indeeling van Europa, die over het geheel nog heden bestaat, hoe veel stoornis zij ook leed en hoe vaak zij ook, in den wissel der tijden, met andere grenslinjen overtrokken werd. Al werd niet zelden, hier eene natie onder vele inlandsche en vreemde heeren verdeeld, al werden er ginds verscheidene natiën onder éenen heer vereenigd, — zij bleven in den grond steeds de oude natiën, elke met haar eigendommelijk karakter, hare eigene taal, hare eigene zeden en haar eigen streven, en dit streven deed zich immer in den loop der tijden meer of minder gelden. De natuurkracht die in de nationaliteiten ligt, verijdelde alle vreemdsoortige vorming. Onmerkbaar werd het opgedrongene door de oude nationaliteit weder verdrongen, als: het Duitsche element in Italië door het Romeinsche, en het ultramontaansche in Duitschland door de reformatie. Op anderen tijd waren het de bestaande dynastiën en staatsregeringen die het raadzaam keurden zich van de magt der nationaliteit te bedienen, om er hunne eigene magt door te versterken, of om er vreemd geweld mede af te keeren. Zoo zegevierde NAPOLEON door de opheffing der »grootte natie»; zoo werd hij omgeworpen door den terugslag der andere Europese nationaliteiten. Zelfs de zwakste, diepst neergedrukte volken scheppen uit de onverdelgbare natuurkracht, die in de nationaliteit ligt, nog moed tot deels gelukkige deels ongelukkige pogingen naar wedergeboorte, gelijk in de laatste tijden de Grieken en Polen.

De magt van geloof en leer is in ouderdom de tweede. Zij was het, die het eerst de nationale grenzen verzette, de nationale rijken schokte en op derzelfer bouwvallen nieuwe dynastiën en staten, zoo al niet schiep, dan toch bevorderde, en zelfs nog in haar eigen verval en instorting vele derzelve aanzijn gaf. Alle staten, welke de Westphalische vrede had gewaarborgd, waren of over-

blijfselen der oude nationale rijken, bij voorbeeld, het Habsburgsche het Fransche, Spaansche, Engelsche, Zweedsche, Deensche, Poolsche, of hadden zich ten gevolge vooreerst van den investituurstrijd, waardoor het keizerrijk allereerst verzwakt werd, en later door de groote reformatie-oorlogen, onafhankelijk gemaakt, de Duitsche keurvorsten, Savoije, Zwitserland, daarna Holland. De overspanning in het godsdienstige moest door ontspanning worden gevolgd. Echter is de magt des geloofs niet verdwenen en kan niet verdwijnen, wijl zij diep in den aard des menschen geworteld is. Zij rijst boven het niveau en daalt onder hetzelfde, doch keert immer naar hetzelfde terug en blijft, — wat geen mensch van doorzigt in onze dagen betwisten zal — even zoo wel als die der nationaliteit, eene der hoofdmagten in Europa.

De magt der politieke beginsels, en die der materiële belangen ontwikkelden zich in den grooten reformatie-kamp bijna gelijktijdig. Door hem kwam juist de nieuwe belangstelling in de wereld, welke de oude belangstelling bij de kerk verdrong; alhoewel zij aanvankelijk slechts als middelen der godsdienstige partijen werden gebezigd. Doch dra werd het middel doel, en het oude doel terzijde geschoven. De katholieke partij, in den strijd met de jonge reformatie wereldlijk gezag noodig achtende, nam hare toevlugt tot het politisch beginsel van absolute monarchie, en de partij der hervorming stelde haar het republikeinsche beginsel tegen. Even als in lateren tijd op te merken is, dat, waar de hervormde partij op het monarchale of aristocratische beginsel steunde, de katholieke het republikeinsche of democratische beginsel te haat nam. Naderhand werd men van beide zijden verdraagzamer ten aanzien der godsdienst; maar de politieke beginsels bleven, ontwikkelden zich systematisch en oefenden in den jongsten tijd eenen hoofd-invloed op de Europese wereld. Schier gelijktijdig deden zich ook, vóór het eerst, de zoogenaamde materiële belangen gelden. De godsdienst-oorlog vorderde ontzaggelijke inspanningen; men behoefde geld, en deze omstandigheid vooral begunstigde de vlugt van scheepvaart en handel in het anders trage Spanje. Inderdaad hield aldaar de ijver voor de marine tevens met den geloofs-oorlog op. De hervormden echter, en wel juist de hevigste, men mag zeggen de persoonlijkste tegenstanders der Spanjaarden, onze voorvaders namelijk, eigenden zich nog midden in den fellen godsdienst-krijg hetzelfde wapen toe en wisten er zich nog beter van te bedienen. De republiek der Vereenigde Nederlanden bewijst ten duidlijkste dat de twee nieuwe magten des tijds, die des politichen beginsels en die der materiële belangen, eenerlei oorsprong hebben. Een tijd lang waren die beide jeugdige magten in de Nederland-sche republiek geconcentreerd, en gaven haar dien bewonderenswaardigen bloei, terwijl het overige Europa in lethargie verviel. Allengs echter kapte men de breede nationale wortels der republiek af, smoorde er het democratische beginsel, en de uit-gemergelde aristocratie des lands, of liever zijne zelfzuchtige oligarchie, kon het gewigt der twee groote denkbeelden niet meer dragen. Nederland,

van energie beroofd, stond de magt van het politieke beginsel aan Frankrijk, de magt der materiële belangen aan Engeland af. Het politieke beginsel der vrijheid, tijdens de reformatie slechts middel en dienstbaar aan eene geloofspartij, werd zelfstandig en op eigen titel magtig, ja alles overweldigend in de Fransche revolutie. Ook kon hetzelfde slechts na ontzettenden kamp, door het verbond aller andere magten, die der nationaliteiten, der godsdiensten en der materiële belangen, overwonnen worden, en het ware welligt nog moeilijker te verwinnen geweest had niet de groote zoon der revolutie haar beginsel eerst zelf verraden. Ook toen is ontspanning op overspanning gevolgd: maar wie, die dezen wereldstorm herdenkt, kan het betwijfelen hoe groot de magt des beginsels is.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Konstendinopel, 8 dec. De bekende Hessische staatsman en schrijver, Ernst Emil Hoffman, heeft in een der dagbladen den wensch geuit, dat, ten gevolge der jongste gebeurtenissen in het Oosten, niet alleen het heilige graf aan de Christenen hergeven, maar ook door de verbonden mogendheden de aanstelling van een christelijken gouverneur over Syrië verlangd worde, die eenen regeringsraad newens zich hebben zou, uit inboorlingen zamengesteld. Dezen gouverneur, wiens waardigheid erfelijk in zijne familie wezen zou, wil de heer Hoffman eene jaarlijkse schatting, bij omslag van de bevolking te heffen, aan de Porte doen betalen, tot dat deze verplichting zal kunnen afgekocht en Syrië dus, na een tijd lang onder bescherming der groote Europese mogendheden gestaan te hebben, ten laatste tot een christen-rijk verheven worden.

Men twijfelt echter of de geschikte tijd ter verwezenlijking van zoodanig plan nog wel gekomen is, daar het opleggen van soortgelijke bepalingen aan de Porte in strijd schijnt met de belofte der geallieerden, om de integriteit van het Ottomannisch rijk ongeschonden te bewaren.

ITALIE.

Rome, 19 dec. Men zegt, dat eerlang een Pruisisch agent alhier wordt verwacht, voorzien van uitgebreide volmagten, ten einde de Keulsche aangelegenheden te regelen.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 28 dec. Omtrent hetgeen in de bondsvergadering verhandeld wordt, vermoent men thans weinig, of niets. Met gespannen verwachting ziet men de verdere militaire voorzigtigheids-maatregelen van het Duitsche Verbond te gemoet; want indien Duitschland zich verder blijft wapenen, dan is het zeker, dat het Fransche kabinet geen voldoende antwoord op de eise der andere mogendheden, betreffende de krijgsvorstellingen van Frankrijk, gegeven heeft. Men verwacht echter met eenigen grond, dat Frankrijk een vreedzaam antwoord heeft gegeven. Hoe dit ook zij, Duitschland zal die beschikkingen, welke vereischt worden, om elk oogenblik het leger van het Duitsche bondgenootschap in het veld te doen trekken, in elk geval ten uitvoer brengen. Volgens berigten uit Beëlin, zou graaf Moltke de hem opgedragen portefeuille van buitenlandsche zaken hebben aangenomen. De nieuwe gezant bij de Pruisische hofhouding, baron de Knipow, wordt reeds door de Pruisische hofhouding op zijnen post verwacht. Ofschoon de Pruisische gezant

genheden nog niet geregeld zijn en daaromtrent nog verdere onderhandelingen te Londen moeten worden gevoerd, zoo twijfelt er echter niemand aan, dat men *Mehemed-Ali* in het bezit van Egypte zal laten, wanneer hij de voorwaarden, bij het tractaat van juli bepaald, vervult.

PRUISSEN.

Berlijn, 28 dec. Het bevestigt zich meer en meer, dat, van al de Duitsche mogendheden, ons kabinet het meest op het nalaten of beperken der buitengewone wapeningen aandringt, en de daartoe strekkende diplomatische onderhandelingen te Parijs het ijverigst voortzet. De voornaamste redenen daarvan zijn van financiële aard. Indien de wapeningen voortduren, zou men zijne toevlugt moeten nemen tot eene geldleening, hetgeen men nogthans ongaarne zou doen, te meer, daar men bezwaarlijk zou kunnen vermijden, de standen over dezen maatregel te hooren.

De burgerlijke en militaire bewindsmannen uit de provincie Posen, de generaal *Grollman*, de heer *von Flottwell* en de justitie-president *von Frankenberg*, bevinden zich alhier, om gehoord te worden, omtrent de klagen van den graaf *Radzinski*. Deze heeft bij zijne aanspraak te Koningsbergen, ter gelegenheid der hulding, eene menigte bezwaren over het bestuur des groot-gertogdoms Posen aan den koning te kennen gegeven. Uitgenoodigd zijnde, om de bewijzen voor de gegrondheid zijner bezwaren over te leggen, heeft hij gepoogd zulks in eene uitvoerige memorie te doen, en thans zullen de aangeklaagde autoriteiten tegenover hem verhoord worden. De koning wil ook persoonlijk de zaak op het nauwkeurigst onderzoeken.

Het kersfeest is dit jaar door het schoonste weder begunstigd geweest, hoewel de koude zeer streng was. De openbare plaatsen waren druk bezocht en het debiet van kersgeschenken kan wel op 2 millioen rijksdaalders begroot worden. De koning en de koninklijke familie hebben, elkander wederkeerig geschenken gevende, dit feest, naar het gebruik des overleden konings, in het paleis gevierd, en buiten hetzelfde menigvuldige bewijzen van hunne weldadigheid gegeven. Zoo verscheen, bij voorbeeld H. K. H. prinses *Albert* onverwacht in eene bewaarschool, waaryan zij de beschermster is, en verdeelde daar onder de aanwezige kinderen eene menigte van allerlei geschenkjes, onder welke zich ook een groot aantal boezelaartjes bevond, die door haar eigen dochter waren genaaid. Toen Z. M. koning *Willem Frederik* graaf *van Nassau* vernam, waarheen de prinses, die te midden van het diner was opgestaan, zich begeven had, zond Z. M. haar dadelijk zijnen secretaris na, met een geschenk van 50 daalders, om mede onder de kinderen verdeeld te worden.

ENGELAND.

Londen, 29 dec. Volgens alhier uit Parijs ontvangen brieven, betoont het Fransche gouvernement zich zeer te vreden met den uitlag der pogingen, door den baron *Mounier* aangewend om eene betere verstandhouding tusschen de beide natien te doen herleeren. Zijne zending, die geheel van vertrouwelijke aard is, schijnt inzonderheid de strekking gehad te hebben om Frankrijk deel te doen verkrijgen aan de geheele afdoening der Oostersche kwestie, en om, zoo mogelijk, het tractaat van 15 juli door een ander, tusschen de vijf groote mogendheden en den sultan, te doen vervangen. Geleijktijdig is hem, volgens deze berichten, opgedragen, bij de Engelsche regering op de noodzakelijkheid aan te dringen der verbetering van den politieken en maatschappelijken toestand der christelijke bevolkingen in Syrië, ten einde haar tegen het willekeurig bestuur der nieuwe Turksche pacha's te beschermen.

De *Morning Chronicle* verzekert, dat er geen gevaar meer is van oorlog tusschen Spanje en Portugal, naardien het Spaansche regentschap de bemiddeling van Groot-Britanje aangenomen heeft. Dit laatste bericht komt echter velen te voorbarig voor, dewijl het, volgens den tijd, zoo goed als onmogelijk is, dat er reeds antwoord van Spanje op het aanbod dier bemiddeling zoude zijn. Tusschen heerschte er gisteren een gunstiger gevoelen aan de beurs, ten aanzien van de vreedzame schikking der Douro kwestie, ten gevolge waarvan zoowel de Spaansche als Portugesche fondsen aanmerkelijk gerozen zijn; welk gevoelen bijzonder bevorderd te door brieven van het vaste land, waaruit blijkt, dat men aldaar niet in die donkere vooruitzichten deelde, welke men hier op dit onderwerp gekoesterd heeft.

FRANKRIJK.

Parijs, 29 dec. De ministeriele bladen wenden alles aan om het publiek wegens den afloop der Oostersche kwestie gerust te stellen. Het is wel waar, zeggen zij, dat in de brieven, door den admiraal *Stopford* en *Mehemed* geschreven, van het erfelijk bezit van

Egypte niet gesproken wordt, maar die vlootvoogd had in last, bijaldien de pacha dit verlangen mogt, hem zijne goede diensten bij de Porte, tot verwerving daarvan, te beloven. Men kan er dus nauwelijks aan twijfelen of de Porte zal, op aanbeveling der geallieerde mogendheden, hem dit erfelijk bezit toestaan.

In een gisteren gehouden kabinetsraad zou het mobiel verklaren der nationale garde op nieuw ter sprake gekomen en besloten zijn, de prefecten uit te noodigen hunne staten zoodra mogelijk bij het ministerie van binnenlandsche zaken in te leveren, terwijl echter aan bovengemelden maatregel geen dadelijk gevolg zou gegeven worden, zoo lang de oorlog niet verklaard zou wesen. Twee maanden houdt men voor genoegzaam om, ingeval van nood, de geheele nationale garde, een personeel van ruim één millioen vijfmaal honderdduizend man uitmakende, te organiseren, tot welke organisatie de magazijnen van den staat thans al het noodige bevatten.

Men meldt, dat de koning, op het verzoek om gratie, door de familie van *Marie Capelle*, wed. *Laffarge*, ingediend, van de veroordeelde kwijtschelding heeft geschonken van de publieke tentoonstelling.

BELGIE.

Brussel, 31 dec. Het Nederlandsche gouvernement heeft, gedurende het jaar 1840, voor het tolregt over de zeeschepen, komende of gaande van Antwerpen over de Schelde, eene som van f277,491,66 of fr. 587,282,65 ontvangen. Het bedrag der op het budget toegestane som fr. 650,000 bedragende, ontstaat er eene bezuiniging van fr. 62,717,35 c.

Binnelandse berichten.

's Gravenhage, 30 dec. Men verzekert, dat Z. M. dezer dagen tot lid van den Hoogen Raad benoemd heeft mr. *L. A. Lightenvelt*, advocaat-generaal bij dat collegie, die als derde candidaat door de Tweede Kamer op de lijst geplaatst is.

Men spreekt ook van de benoeming van mr. *A. de Keth*, advocaat-generaal bij het provinciaal hof van Vriesland, tot advocaat-generaal bij den Hoogen Raad.

's Gravenhage, 31 dec. Van wege den minister van financiën zijn de ambtenaren indachtig gemaakt op het door den Hoogen Raad aangenomen besluit, dat geene andere wettige feestdagen in dit rijk bekend zijn dan de zondagen, en dat alzoo de tweede Paasch- en Pinksterdagen, en mitsdien ook de beide Kersdagen, zoo verre die niet op zondag invallen, geene wettige feestdagen zijn.

Z. Exc. de minister van financiën heeft bekend gemaakt, dat, in afwachting van de beschikkingen, welke nader zullen genomen worden omtrent de opheffing van het amortisatie-syndicaat, ten kantore van den thesaurier *J. Fraser*, te Amsterdam, zal worden voortgegaan met het doen der ontvangsten en betalingen, welke op dat kantoor tot hiertoe zijn aangewezen.

ANKER, 2 januari.

Met veel genoegen vernamen wij den stap van den heer *LIPMAN*, die zich reeds meermalen door onafnauwkeurige vrijzinnigheid even zeer als door juridisch talent onderscheidde. Zijn energiek en uitvoerig adres aan de Tweede Kamer tegen de laatste keuze van leden der Kamer, door de provinciale staten en gouverneur van Noord-Holland uitgebragt, was het ware middel om die Kamer te dwingen tot bemerkung der grondwettige bepalingen op dit gewichtig punt. Tot nog toe geliefden de leden (die echter zwegen de grondwet te handhaven) de al-dan niet-grondwettigheid der verkiezing te beschouwen als iets hetwelk hen niet aanging, — tenzij misschien als onderwerp van redekaveling of verzuchting; thans kunnen zij niet anders dan uitdrukkelijk verklaren, of wel: dat, in weerwil van de grondwet, andere personen dan leden van provinciale staten bij de verkiezing van leden der Tweede Kamer mogen medestemen; of wel: dat zij, *handhavers*, *bewakers* der grondwet, dezelve niet behooven te handhaven noch te bewaken ten aanzien van eene harer gewichtigste bepalingen. De bescheidenheid der heeren wordt alzoo op eene harde proef gesteld. Ten aanhoore van Europa te beweren dat zij, gezworen handhavers der grondwet, die grondwet niet behooven te handhaven ten opzichte der door haar vastgestelde wijze van verkiezing; — dat zij, leden der Kamer, onberoegd zijn om over de al-dan niet-wettigheid van benoeming tot leden der Kamer te oordeelen, — dit is toch al zeer erg; te erg misschien om met den mantel der bescheidenheid te kunnen worden bedekt. Daarentegen heeft het groot bezwaar voor de edel mogenden in de keuze voor onwettig te verklaren uit hoofde der ongrondwettige medestemming van den gouverneur; want de meeste de-

edelmogende heeren zelve zijn op zoodanige ongrondwettige wijze gekozen, en hebben — velen althans — *des bewust*, hunne benoeming aangenomen. Men ziet dus dat de heer *LIPMAN* hen in eene zeer moeilijke enge heeft gebragt; zacht rusten op den onafhankelijkken man de verwenschingen die de heeten, waarschijnlijk op zijn nieujaar, hebben uitgestort; mogen zij voor zijne geluksroozen in het morele doen, wat in het materiële de mest doet voor onze bloembedden. O het moet streefend zijn, te gevoelen: al wat jaren lang medewerkte tot verdooying van nationalen geest, van geregelde financiën en daarop steunend volksgeluk, — dat alles verwenscht mij thans; voor dat alles ben ik een voorwerp van vurigen haat. Benijdenswaardige heer *LIPMAN!* — Die smous, zullen zij zeggen, die vervloekte smous! wat verbeeldt hij zich wel, dat hij zich met onze zaken gaat bemoeijen! Raakt het hem? Was het niet de zaak der provinciale staten, zich te bezwaren, in dien de medestemming der gouverneurs hun onwettig schen? Was het niet aan hen daartegen bij de Kamer op te komen? — Zeker was het aan hen; en dat nog niemand, — ~~aan hen~~ — deed, zou ons verwonderen, bijaldien de laauwheid onzer natie ons minder bekend was, en de schroomvalligheid om openlijk voor een algemeen belang op te treden en zich op den voorgrond te stellen. Dit constitutioneel gebrek heet dan bescheidenheid; en bij zoodanige natie heeft men al de nadeelen zonder de voordeelen van den volksvertegenwoordigenden regeringsvorm. Die in openbare betrekking aan zulke bescheidenheid lijdten, moesten, gelijk onlangs zeer te regt in het *Han-delsblad* werd aangemerkt, ook bescheiden genoeg zijn om geene openbare betrekking op zich te nemen, en door dezelve flauwhartig te vervullen, verraders te worden van het nationale belang. Eere dus, dubbele eere den ambteloozen burger, die zich onverplicht de handhaving der wettige bepalingen aantrekt, en noch den spottenden glimlach noch de honende aanmerkingen, die daarvan gewoonlijk het loon zijn, ducht.

Mengelwerk.

Financiële beschouwingen.

IETS OVER DE FINANCIËLE AAN-GELEGENHEDEN VAN HET RIJK.

(*'s Gravenhage en Amsterdam bij de GEBROEDERS VAN CLEEF.*)

(Ingezonden.)

Wie in het najaar van 1830 of in 1831 over de staatkundige aangelegenheden van het rijk schreef; kon zich van de belangstelling van het publiek verzekerd houden. De staatkundige betrekkingen van het vaderland en de daaruit ontstaan zijnde verwickelingen hielden toen niet slechts deszelfs staatsmannen, maar elken burger bezig. Bij den eenen was het gloeiende vaderlands-liefde, bij den anderen de natuurlijke verknochtheid aan den grond, waaraan geboorte of vrije keuze hem boeiden; bij velen de invloed der staatkundige op de burgerlijke betrekkingen, die de bijzondere deelneming verwekten en levendig hielden. Geen huisgezin, dat niet den vader, zoon, broeder of den dierbaren vriend naar het leger zag vertrekken om misschien nimmer terug te keeren; weinige huisgezinnen, die zich niet zware opofferingen moesten getroosten, om in de buitengewone behoeften van het rijk te helpen voorzien. — Wat toen de staatkundige aangelegenheden waren, zijn thans de financiële; zij hoeijen aller aandacht en belangstelling in hooge mate. — De ongenoemde schrijver der vermelde brochure heeft derhalve een zeer geschikt ogenblik voor de verbreiding zijner denkbeelden door de drukpers gekozen. — Het doel van het boekje schijnt voornamelijk te zijn: het bewijs te leveren, dat de aanneming der in het najaar van 1839 door de regering aan de Kamer voorgestelde leening-wet van 56 millioen gulden tot bijzonder voordeelige uitkomsten, zoo voor 's rijks schatkist, als voor de ingezetenen zoude geleid hebben; dat de regering in dit geval niet thans reeds tot nieuwe leeningen en verhoging van belastingen zou moeten toevlugt nemen; dat, terwijl zich thans het verschieft duister en onrustbareud vertoont, de leening van 55 millioen den gezigtkring opgehield en eene volkomene geruststelling te weeg gebragt zoude hebben. Voorts worden eenige wenken gegeven, hoe, ter verligting van de lasten van het moederland, deszelfs zoo hoogstgewichtige Oostindische bezittingen op eene wijze kunnen worden bezwaard, die het groote voordeel oplevert, de bijdragen of verligtingen dier bezittingen voort te verzekeren, zelfs voor het geval, als de bezittingen zelve in eenen oorlog mogten verloren worden.

Blik hier pauten is een opzettelijk onderzoek overwaardig.

De schrijver der brochure, die begint, met de nadeelen en rampen aan te toonen, waartoe, volgens hem, de verwerping der leeningswet van 56 millioenen reeds heeft geleid, en in het vervolg nog zal moeten leiden, tracht aan de meening inzag te doen vinden, dat de Staten-Generaal bij deze verwerping de belangen van den staat niet uit het juiste oogpunt hebben beschouwd; hij geeft evenwel toe, dat de Tweede Kamer bij eene splitsing der wet, de 40 millioenen, welke tot afdoening van schuld aan de handelmaatschappij bestemd waren, zoude hebben toegestemd. Aan de regering, die deze splitsing heeft geweigerd, niet aan de Staten-Generaal moeten derhalve de noodlottige gevolgen worden toegeschreven, die, zoo men wil, uit de afstemming ontstaan zijn en nog dreigen te ontstaan. Den Staten-Generaal kan ten deze niets worden verweten, dan zich kort daarop door de grijze haren en de schoone beloften van den *ad interim* benoemden minister van financiën te hebben laten overhalen, om de f 12.700.000 toe te staan, uit welke hoofde zij de geheele 56 millioenen hadden geweigerd; of, met andere woorden, eerst *het kwade, met het goede vermengd, afgestemd* en naderhand *het kwade alleen toegestemd* te hebben. Doch uit deze inconsequentie kan volstrekt geene verdediging voor de regering afgeleid worden.

Er wordt vrij algemeen aan den gewezen minister, graaf van DEN BOSCH, als eene hooge verdienste aangekend, na de afstemming der zoo warm door hem verdedigde leeningswet van 56 millioenen door de Tweede Kamer, zijne demissie te hebben gevraagd. Dit bewijst, hoe weinig de echt-constitutionele begrippen in ons land wortel hebben geschoten. In Engeland en Frankrijk vindt men niets natuurlijker en noodzakelijker, dan dat een minister, die deszelfs meening nopens zeker gewigtig onderwerp niet kan doen zegen, zijn ontslag neemt. Een graaf zou gaf de teugels van het bewind uit handen, omdat zijne vredelievende staatkunde naar buiten en vaste houding binnen 's lands wel door eene meerderheid, doch door geene bepaalde en aanzienlijke meerderheid, in de Kamer der gedeputeerden ondersteund werd; de heer TRIBAS verwijderde zich van het bestuur, zoodra hem bleek, dat de koning niet in zijn gevoelen deelde nopens de te nemen houding jegens de vreemde mogendheden. Een ministerie, dat, bij gebrek aan overeenstemming met de kroon of met de volksvertegenwoordiging, zich aan het bestuur vastklemd, zou in de genoemde landen de minachting van alle partijen op zich laden; of, bij verandering van stelsel, te regt beschuldigd worden, dat het meer de zoogenaamde waardigheid van het ambt en de daarmede verbondene tractementen dan het welzijn van den staat op het oog heeft, en dat het, aan elke partij ten dienste staande, veel overeenkomst heeft met zekere personen, die als het uitschot der maatschappij beschouwd worden.

De heer graaf van DEN BOSCH heeft niet meer dan zijn plicht gedaan door onder de vermelde omstandigheden zijne demissie te vragen. Dat dit niet eenige dagen vroeger reeds is geschied, moet waarschijnlijk aan de bijzondere overeenstemming van inzichten van dien uitmuntenden staatsman met koning WILLEM I worden toegeschreven. Immers in het onderhavig geschrift leest men (op bladz. 29). » Die wet is niet zoo zeer verworpen, omdat men de leening van 40 millioenen ter afbetaling der handelmaatschappij afkeurde — integendeel, » de meesten der leden, welke tegen die wet gestemd hebben, hebben zich bereid verklaard om eene leening van » 40 millioenen tot afbetaling der handelmaatschappij goed » toestemmen; maar zij verklaren eene wet niet te kunnen » aannemen, die meerdere heterogene deelen in zich ver- » eenigde, als dit strijdig met de grondwet en hunne » verplichtingen beschouwende.»

» De gewezen koning, overtuigd van de noodzakelijkheid dier wet, om voor het vervolg niet alleen alle » nieuwe leeningen overbodig te maken, evenzeer als » alle verhoogingen van belasting, maar ook de verlaag- » de vermindering van de nationale schuld voor te be- » reiden, was ongenegen om die splitsing toe te staan; » de zamenvoeging der meerdere bestanddeelen van die » wet geenszins als ongrondwettig aanmerkende.»

Na deze verklaring, die als waarachtig mag worden aangenomen, kan er geen twijfel bestaan, of de heer van DEN BOSCH was ook stellig overtuigd, dat de leening van 56 millioenen alle verdere nieuwe leeningen, alsmede alle verhooging van belasting, overbodig zouden maken. Deze overtuiging heeft Z. Exc. de leeningswet van 56 millioenen met zoo veel ijver, en tevens zoo gemoedelijk doen verdedigen; heeft aanleiding gegeven tot de schitterende aanspraak in het comite-ged-

raal der Tweede Kamer van 16 dec. 1839, die altijd eenige der schoonste bladzijden in de geschiedenis onzer parlementaire verhandelingen zal uitmaken. — Het karakter van den heer van DEN BOSCH strekt tot voldoende waarborg, dat hij de verdediging der wet niet op zich genomen, maar onmiddellijk zijn ontslag gevraagd zou hebben, indien de overtuiging van den koning niet ook de zijne ware geweest.

Uit deze premissen, die niemand zal kunnen of durven betwisten, moet de gevolgtrekking worden opgemaakt: of de heer J. van DEN BOSCH, of de heer J. J. ROCHUSSEN heeft aan de Kamers en aan de natie verdicht-selen (prozaisch onwaarheden) verhaald; of er zijn, sedert het einde van 1839 al weder vele millioenen uitgaven geschied, die niet door de wet waren toegestaan; met andere woorden, er zijn zoo vele millioenen aan de natie onttreemd geworden.

Gelukkig heeft men hier met cijfers te doen, die niet, gelijk de woorden, voor dubbelzinnige uitleggingen en verdraaijingen vatbaar zijn (1).

Van de 56 millioenen waren, blijkens de gezevene toelichtingen en gehoudenede redereeringen, 40 millioenen tot aflossing van schuld aan de handelmaatschappij, 4 millioenen tot dekking van het tekort over het loopend-jaar bij het amortisatie-syndicaat, 10 millioenen tot dekking van het tekort bij het departement van koloniën (het eigenlijke deficit) en 2 millioenen voor de kosten der leening bestemd. — Herhaaldelijk, stellig, plegtig, schier onder eede, verklaart de regering, dat met deze leening van 56 millioenen alle schuld zou worden vereffend; — evenwel weigert de Kamer hare toestemming. De 2 millioenen kosten der leening komen daardoor van zelf te vervallen; nopens de 40 millioenen schuld aan de handelmaatschappij wordt eene andere overeenkomst getroffen: de 10 millioenen aan het departement van koloniën worden vereffend door de oorspronkelijk op ruim 11 millioenen geraamde bijdrage der Overzeesche bezittingen, tot op 12 tonnen gouds te verminderen, en, om den uitval te dekken, worden f 6.000.000 en f 6.700.000 nieuwe 5 pCts. schuld gecreeerd. — Indien de heer van DEN BOSCH waerachtige verzekeringen heeft gegeven, zou kon er dus in het jaar 1841 onmogelijk, buiten en behalve de schuld aan de handelmaatschappij en het deficit van het amortisatie-syndicaat, nog f 34.006.084.85 ontbreken; en de heer ROCHUSSEN, die deze som als het vermoedelijk tekort opgeeft, heeft in dit geval onwaarheid berigt; is de opgaaf van dien heer daarentegen geground, zoo heeft de heer van DEN BOSCH de Kamer en de natie door de verzekering, dat met de 56 millioenen alle schuld zou zijn vereffend, op eene onverantwoordelijke wijze willen misleiden. Een van beiden is onomstootelijk waar; indien niet misschien de derde onderstelling geground zij, te weten: Sedert december 1839 heeft er weder eene uitgaaf van 30 à 34 millioenen gulden onwettig plaats gehad.

Naardien de schrijver der onderhavige brochure zich bijzonder daarop toelegt, de profetiën van den gewezen minister van koloniën te regtvaardigen, waar dezelve te goeder trouw kon dwalen, — zoo mag men vertrouwen, dat hij niet in gebreke zal blijven, deszelfs waarheidsliefde te doen uitkomen, waar men op plegtige verzekeringen nopens daadzaken rekent.

Ten onregte wordt aan de afstemming der leeningswet van 56 millioenen de staat van stagnatie der bank op Java en het gebrek aan beschikbare middelen bij de handelmaatschappij toegeschreven. De Javaansche bank heeft reeds veel vroeger hare betalingen in specie geschorst, terwijl het oorspronkelijke kapitaal der handelmaatschappij van 23 millioenen, vermeerderd met een gelijk bedrag door de beide opgenomene leeningen, met

(1) In elke zitting der Staten-Generaal blijkt op nieuw, hoe zeer men door schoonklakkende verzekeringen de aanneming der voorgestelde wetten tracht te bereiken, en deze verzekeringen veelal in zoodanige bewoordingen verval, dat naderhand eene geheel andere uitlegging, dan waarvoor zij algemeen werden opgenomen, aan dezelve kan worden gegeven. — Toen de gewezen minister van financiën *ad interim* plegtig, uit naam van den koning, de verzekering gaf eener volkomene blootlegging van 's rijks financiën toestand en dat de uitgaven voor het vervolg door de middelen zouden worden gedekt, zonder tot nieuwe leeningen toevlugt te nemen, zoude men gevreesd hebben, door een angstig onderzoek der gebezigde woorden de koninklijke Majesteit in haar zelve te vernederen — en nu komt de heer ROCHUSSEN op koelen toon verzekeren, dat zijn voorganger niets anders gezegd heeft, dan dat er vooruitzigt bestond » om het evenwigt tusschen de uitgaven en middelen van den staat te herstellen. — In het aanstaande jaar zal men de uitkomsten leeren kennen van de verzekering van DEN BOSCH, die de minister van financiën, dat ex-voorverhaal, gegeven hebben, en men zal zien, of de heer van DEN BOSCH, die de koning, die Staten-Generaal en de natie verzekerde, dat met de 56 millioenen alle schuld zou worden vereffend, niet in gebreke zal blijven, deszelfs waarheidsliefde te doen uitkomen, waar men op plegtige verzekeringen nopens daadzaken rekent.

het aanzienlijke bedrag van het reserve-fonds en geschraagd door het krediet dier bloeiende instelling, meer dan toereikende zoude geweest zijn, om den gang van zaken geregeld te onderhouden, — bijaldien niet de regering door reusachtige uitgaven, verkwestingen, of hoemen het anders gelieft te noemen, buiten en behalve het beloop der door de volksvertegenwoordiging toegestemde belastingen, opcenten en kredieten de kassen der handelmaatschappij even als die van het amortisatie-syndicaat, als die van den Rijn-spoorweg en als alle anderen, die bereikbaar waren, had uitgeput. — Men vrage eiken zeehandelaar, ook den meest voorzigtigen en schroomvalligen, of de transactie der handelmaatschappij met de Overzeesche bezittingen, waartoe zich hare werkzaamheden in de laatste jaren schier uitsluitend bepaalden, met een liquide kapitaal van omstreeks vijftig millioenen gulden niet voortreffelijk konden worden geleid.

Niemand heeft de directie van de handelmaatschappij van onvoorzigtigheid beschuldigd; het allerminst hebben de houders van aandelen in die maatschappij het gedaan, terwijl de handelwijze der directie hun in de laatste jaren zulke aanzienlijke voordeelen verschaft; ook zij de vraag in het midden gelaten, of de directie tot de exorbitante voorschotten aan het departement van koloniën al dan niet gerechtigd was. Maar eene waarheid is het, dat alleen de enormiteit dier voorschotten aanleiding heeft gegeven tot het geldgebrek, de stagnatie enz. op Java, en de rampzalige terugwerking op de nijverheid in het moederland, waarvan in het onderhavig geschrift met eene zekere zelfvoldoening wordt gesproken.

En wie heeft de handelmaatschappij aangespoord, door het lokaas van buitensporige wiasten verleid, tot deze enorme voorschotten, die haren werkingskring in de Oost moesten beperken? Wie anders dan de gewezen minister van koloniën en zijne ambtgenooten; of, om de uitdrukking van den heer ROCHUSSEN te bezigen, de » ervaren heeren ambtgenooten?»

Niet aan de verwerping der leeningswet van 56 millioenen, die de eerste scoone daad van onafhankelijkheid der Tweede Kamer is geweest, en die, zoo men op dien goeden weg ware voortgewandeld, reeds heerlijk vruchten zoude hebben gedragen; niet aan de regtvaardigheid der Kamer, die het land niet onder eene nieuwe hoogst-aanzienlijke schuld wilde bedelven — maar aan de totale uitputting der kassen van de handelmaatschappij schrijft men de rampen in de koloniën en het moederland toe, van welke gij zoo hoog opgeeft!

— — — Tien malen reeds hebben wij onze pen verbeten, om geene bittere aanmerkingen op het papier te zetten, getrouw aan ons besluit om de grootste bedaardheid en zachtaardigheid te bewaren; — doch wij zullen niet ontkennen, dat wij knarsetanden van woede bij de gedachte, dat in een land, pas begiftigd met vrijzinnige instellingen, op een budget van 1000 millioenen, zelfs de kleine uitgaaf van 18000 franken door de volksvertegenwoordiging wordt afgekeurd; dat de weduwe van een algemeen geacht krijgsman deze uit eigene middelen moet bijpassen, omdat die uitgaaf niet volkomen door wettelijke bepalingen kon worden geregtvaardigd; — dat daarentegen in het land, hetwelk als de bakermat van vrijheid en regt mag worden beschouwd, de goedkeuring van zoo vele millioenen verkwesting geene tegenstand bij 's volks vertegenwoordigers ontmoet; dat zelfs mannen, gelijk de edele, standvastige, voortreffelijke LUZAC niet daarop aandringen, dat de schuldeigen ter verantwoording worden geroupen; en dat men het nog waagt, in publieke geschriften — die het vroegere bewind te verdedigen hebben — met zekeren ophef van de rampen te spreken, waartoe in de eerste plaats de uitputting aller kassen door dit bewind moest leiden.

Waarlijk, men zoude in oogenblikken van geregte opgewondenheid tot den wensch kunnen verleid worden, dat het deficit niet slechts f 143.600.000, f 39.000.000 en f 34.006.464.85, maar tien duizend millioenen mogt bedragen, opdat het monsterachtige der som, gelijk een monsterrantier, ook den meest hardhoorigen niet zijnen slaap mogt wekken.

Stedelijke Commissie.
BURGEMEESTER en WETHOUDELIJKE van der Stad Arnhem roepen, bij dezen, alle burgers van Arnhem, op den 1sten januarij 1841, hun zede, jaarlijkse, en andere belastingen, die zij niet hebben voldragen, te betalen, en te laten betalen, binnen dit rijck zijn kanton, en te laten betalen, en te laten betalen, worden beschouwd, voor men betaald, en te laten betalen, en te laten betalen, op, om sich voor zodanige belastingen, en te laten betalen, en te laten betalen, aan te geven, dan wel, te laten betalen, en te laten betalen, dagelijks, met uitzondering van den 1sten januarij, worden gevaccerd van des voormiddag ten 10 ure, tot des namiddag ten 1 ure.
Ten einde den belanghebbenden voor alle nadeelen, uit eene verzuimde of verkeerde aangifte voor hen kunnende voortvloeijen, te waarschuwen, worden dezelve indachtig gemaakt op de bepalingen,

vervat in de artikelen 51, 52, 53, 55 en 56 der wet van den 8sten Januarij 1817 en in artikel 8, 10 en 11 der wet van den 7den April 1820, inwendig dezelve als volgt, te weten:

Art. 51 der wet van 8 Januarij 1817. Ten opzichte der inschrijving en loting zal wel in het bijzonder in het oog moeten worden gehouden, dat, welke aanspraak op vrijstelling iemand zoude vermeenens wegens gebreken of anderzins te hebben, des niet tegenstaande de inschrijving en loting door denzelfden, even eens als door alle anderen, zal moeten geschieden.

52. Onder de inschrijving zullen ook begrepen zijn de gehuwden en afwezenden. De gehuwden zullen dadelijk, immers binnen acht dagen na de inschrijving, aan het plaatselijk bestuur moeten verzoonen de bewijzen van haa huwelijk en van het aanwezen der echtgenooten; zullende de nalatigen in eene boete vervallen, welke in art. 63 bepaald is.

53. De ouders, voogden en regenten zullen verplicht zijn hunne kinderen of pupillen, in persoon, of door iemand, daartoe door hen schriftelijk gemachtigd, te doen inschrijven. Daarin nalatig blijvende, zullen zij verbeuren eene boete van niet meer dan honderd gulden, doch niet minder dan vijf en twintig gulden, en ingeval van volstrekt onvermogen, met eene gevangenis van één tot twee maanden worden gestraft, onverminderd ee bepalingen ten aanzien der kinderen of pupillen, bij art. 16 gestatueerd.

55. Zij die voorgeven hunnen ouderdom niet te weten, of van wie dezelve inderdaad, noch door de registers van den burgerlijken stand, noch op eenige authentieke wijze, bekend is, zullen, wanneer zij door het plaatselijk bestuur ter goeder trouw worden geoordeeld tot die jaren, over welke de inschrijving geschiedt, te behooren, worden ingeschreven en verplicht zijn te loten, zoo lang zij niet duidelijk zullen hebben bewezen, daartoe niet gehouden te zijn geweest.

56. De wettige woonplaats of domicilie voor de inschrijving, hier boven vermeld, wordt gehouden, voor hen, die ongetrouwd zijn, de woonplaats der ouders en, bij overlijden van beiden, die van een eerstgeborenen voogd; voor de gehuwden, de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben. In twijfelachtige gevallen omtrent gehuwden, zal voor de wettige woonplaats gehouden worden die plaats, alwaar zij, op den 1sten Januarij van elk jaar, tot de uitvoering van eenig beroep patent hebben bekomen, of wel voor het middel van het personeel en mobiliair, of dat hetwelk in de plaats daarvan zoude mogen worden geïntroduceerd, beschreven zijn, en, voor zoo verre zij daarin niet beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, waar zij zich bevinden; met deze verdere bepalingen: dat zij, die in een vreemd land, uit ouders, ter oorzaak van 's lands dienst afwezend, of anderszins op reis zijnde, buiten het rijk zijn geboren, zullen worden ingeschreven binnea de plaats, alwaar zij hunne wettige woonplaats hebben; dat jonge lieden, door hun vader, moeder, voogd of curator achtergelaten en geen bestaan hebbende, op de lijsten van die gemeente zullen worden gebracht, alwaar hunne ouders, eerst in rang benoemde voogd of curator, het laatst hunne woonplaats hebben gehad; en wanneer deze woonplaats niet bekend mogt zijn, of dat dezelve buiten het rijk is gelegen, op die van de plaats alwaar zij zich bevinden.

Dat zij, die geene ouders, voogden of eigen bestaan hebben, zullen worden ingeschreven op de plaats, alwaar zij zich bevinden. Dat de gealimenterden en kinderen in godshuizen en liefdadige gestichten zullen worden ingeschreven in de plaatsen, alwaar de godshuizen zijn gelegen of de alimentatie geschiedt.

En dat ten opzichte van de gevangenen, welke in de jaren der loting vallen, de regenten der gevangenen verplicht zullen zijn, vóór den zoden Januarij van ieder jaar, aan het bestuur van de gemeente, alwaar die gevangenen hunne vaste woonplaats hebben, eene nauwkeurige opgave te doen van alles wat hetzelfde voor de opschrijving noodig heeft te weten, met bijvoeging der misdad waarvan zij beschuldigd, of om welke zij veroordeeld zijn geworden, en den tijd, voor denwelken zij zijn geconfineerd.

Art. 8 der wet van 27 April 1820: Zij, welke zich vóór den 2den Januarij niet hebben laten inschrijven, zullen alsnog worden ingeschreven aan het einde van het register, onder de naamteekening van het hoofd van het plaatselijk bestuur, en tevens verwezen worden tot boere van niet minder dan vijf gulden en niet te bovengaan de som van honderd gulden, of, in geval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van vier dagen tot zes weken.

10. Zij die zich vóór den 28sten Januarij van het jaar, waarin deze verplichting op hen berustte, niet hebben laten inschrijven, zullen dadelijk worden gearresteerd en naar de hoofdplaats der provincie overgebracht, ten einde aldaar voer den gouverneur en twee leden der gedeputeerde staten te worden onderzocht. In geval zij niet bewezen worden door zekere of lichamsgebreken ongeschikt te zijn voor de militaire dienst, zullen zij dadelijk aan den provinciale kommandant ter inlijving worden overgegeven, in mindering van het contingent, overeenkomstig de bepalingen, deswege in de art. 66 en 68 der wet van 8 Januarij 1817 gemaakt.

11. De nalatigen, in het vorig artikel vermeld, zullen tevens worden verwezen tot het dubbel der boete of de straffe, in art. 8 bepaald.

Bijaldien zij, welke voor de dienst geschikt bevonden worden, voldoende bewijzen dat zij in het jaar, waarin zij de inschrijving hebben verzuimd, eene wettige reden tot vrijstelling hebben kunnen doen gelden, zullen zij zonder boete worden toegelaten.

Ten einde eindelijk voor te komen, dat de inschrijving in een verkeerd jaar wordt gevraagd en verkregen, worden de belanghebbers uitgenoodigd, een exact uit het geboorte-register of ander daarvoor submirende bewijs, bij gelegenheid hunner aangifte, over te leggen, als kunnende een zoodanig stuk alleen als een wettig bewijs van den juiststen ouderdom worden aangemerkt.

En, opdat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alomme, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Arnhem, den 31 december 1840.

Burgerlijke Stand.

Van 17 tot en met 24 december.

TE ARNHEM:

Gehuwd: L. B. A. Lancel met C. A. Kamps.

Bevallen: W. M. W. Mekkelholt, geb. Wanraaj, Z. — J. Versteeg, geb. de Koning, Z. — C. B. Reesink, geb. Teunissen, Z. — M. E. Slompkes, geb. Geblij, D. — C. G. Vissers, geb. van Leijden, Z.

Overleden: D. Loef, echtgenoot van J. Bles, 45 j. — S. Jansen, echtgenoot van M. Hermsen, 57 j. — E. Boetsin, 40 j. — A. Raadman, 4 d. — H. van Heteren, weduwe A. Vervoren, 63 j. — J. Eninkwinkel, echtgenoot van C. Wouters, 45 j. — Doodgeb. Z. van M. van der Wal en T. Gerritsen. — J. Vuikers, weduwe W. de Beijer, 84 j. 11 m. — L. Hendriks, echtgenoot van E. Hendriks, 67 j. 2 m. — E. J. Hogendijk, echtgenoot van W. M. E. Koning, 31 j. 6 m. — J. M. Winterbaech, 67 j. — J. L. Goudin, 42 j. — G. Esveld, huisvrouw van G. Hendriks, 38 j. — A. Peters, 18 d. — E. S. van Duuren, 1 m.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: H. Bremmen met M. E. Venes.

Bevallen: F. Bams, geb. Wientink, Z. — E. E. Pelgrim, geb. Opdeijn, D. — J. B. Otte, geb. Textink, D. — C. Knobbe, geb. Meijerink, Z. — J. ter Haar, geb. Gars, Z. — W. Hemink, geb. Lijzen, Z. — J. Dange, geb. Iselman, D. — H. H. Kilian, geb. Harmsen, D. — C. Scheppers, geb. Markus, D.

Overleden: J. M. Gusslorf, 35 j. — E. Nen, 1 j. — J. Hiesbriok, 46 j. — J. H. B. Hendriks, 14 j. — H. Bade, 6 j. — E. Dost, 52 j. — M. Wouters, geb. Kuit, 49 j. — W. G. van Bruggen, 3 j.

TE TIEL:

Gehuwd: G. Simons met J. van Rosmalen. — C. L. Cornet met E. Maas.

Bevallen: W. C. J. van Lidth de Jende, geb. de Roo, — H. Hymans, geb. van Zanten, Z.

Overleden: Doodgeb. D. van N. Kuzenheim en C. de Beule.

Advertentien.

Heden overleed, tot mijne en mijner kinderen groote droefheid, mijn hartelijk geliefde Vader, de Heer **THEODORUS TIELEMAN**, in den gezegenden ouderdom van bijna 78 jaren.

P. J. TIELEMAN.

's GRAVENHAGE, den 29sten December 1840.

VERKOOP

VAN

HUIZEN.

In het *Nederlandsche Koffijhuis*, te Zutphen, zullen, op Dingsdag den 12den Januarij 1841, bij inzet, eu 14 dagen later, zijnde Dingsdag den 26sten dier maand, telkens des voormiddags om elf uur, bij finalen toeslag, ten verzoeke der respectieve Eigenaren, in het openbaar geveild worden:

1°. Een HUIS en ERF, ter gezegde stede, aan de Marktstraat, met daartoe behoorend ACHTERHUIS of PAKHUIS, in de Roodetorenstraat uitkomende, gemerkt in verponding V 655, Kadastraal Sectie F N°. 2772, thans bewoond door den Meester-Slager **G. J. B. JOOSTEN**.

en 2°. Een HUIS en ERF, mede binnen Zutphen, op de Beekstraat, Kadastraal-Sectie F N°. 254, thans bewoond door den Schipper **HENDRIK MAST**.

Om nadere informatien vervoege men zich ten kantore van den Notaris **L. ULOFS**, te Zutphen.

Op den 6den Januarij 1841 bij inzet, en den 20sten Januarij daaraan volgende bij toeslag, beide des avonds ten 6 ure, ten Huize van **J. NAEFF**, te Velp, zal ter verkoop worden geveild:

De OPSTAL van een HEERENHUIS met BAKKERIJ, alles onder één Dak, zeer aangenaam en gelegen te Velp, aan den Straatweg, waarin het bedrijf van Broodbakker sedert jaren met goed gevolg is uitgeoefend; Sectie D. N°. 738. — Nader onderrigt is te bekomen ten Kantore van den Notaris **van ROSENTHAL**, te Velp.

+++ Mr. N. G. FRANKEN, Notaris § te Elst, zal, op Donderdag den 7den Januarij 1841, des voormiddags ten half elf ure, ten Huize van **M. VAN DULM**, te Elst, in het openbaar verkoopen:

Zeventig stuks zware IJPENBOOMEN, bij het goed *Vrelenburg* aldaar, geschikt voor Timmerlieden, Molen- en Wagenmakers.

Met 1°. Mei te Arnhem te Huur,

Een logeabel BOVEN-HUIS met onderscheidene VERTREKKEN, KEUKEN met POMP, KELDERS, ZOLDER, en verdere GEMAKKEN.

Nadere informatie bij **C. W. BALCK**, te Arnhem; brieven franco.

+++ De Ondergetoekenden adverteeren, dat, van § heden af, ten kantore worden BE- § TAALD de COUPONS 2½ pCt. WER- § KELIJKE SCHULD, verschenen 1 Januarij 1841, van de Administratie des Heeren **KET- § WICH & VOOMBERG & WED. BORS- § KE**, en **S. & D. SAPORTAS** c. s., te Amsterdam; — voorts dat de bewijzen ter BEKOMING van NIEUWE COUPONS, bij de Certificaten Hamburger Russen dagelijks ten kantore kunnen worden ingediend, waarvan de eerste nitgift reeds is geschied.

Arnhem, den 2den Januarij 1841.

E. C. ENGELBERTS & Comp Commissionairs in Effecten en Wissels

§ § Uit een Vonnis, door de Arrondissements- § Regtbank te Arnhem, ter Kamere voor Bur- § gerlijke zaken, den 4den December 1840 uit- § gesproken en aldaar den 22sten dierzelfde maand gratis § geregistreerd, blijkt, dat daarbij op de, door **PET- § TER GROB**, Arbeider, wonende te *Pannerden*, en **JOHANNES THEODORUS GROB**, Arbeider, wonende te *Doornenburg*, Gemeente *Rem- § mel*, ingestelde vordering, waarin zij, bij beschikking § van gemelde Regtbank van den 27sten September 1839, § zijn toegelaten, om kosteloos te procederen, is ver- § klaard, dat er regtsvermoeden bestaat van het over- § lijden van **THEODORUS GROB**, het laatst § gewoond hobbende te *Pannerden*, eu zulks sedert § den twaalfden Augustus 1800 twaalf, hetwelk bij

deze, ter voldoening aan Artikel 527 van het Burgerlijk Wetboek, algemeen wordt bekend gemaakt

Voor getrouw uittreksel, verzekerd door mij ondergetoekenden Procureur bij de bovengemelde Regtbank en, als zoodanig, voor de Eische- ren in deze regtsvordering werkzaam geweest zijnde.

A. BOONZAIER, A.

+++ J. D. ELFFERICH, te Arnhem, § § verlangt eenen ONDERMEESTER van § eenigen rang, kunnende dezelve dadelijk in dienst treden.

Men addressere zich in persoon of met vrachtvrije brieven, onder Letter X, bij genoemden Onderwijzer.

§ § Een gehuwd persoon, van middelbare ja- § ren, als nog den Militairen Stand aankle- § vende, en van de Protestantsche Godsdienst, § zag zich gaarne geplaatst, in eene der Steden en Dorpen van Gelderland, als: ONDERWIJZER in het DEGEN-SCHERMEN, de REKENKUNDE tot de Algebra, tevens zich aanbiedende om zijne vaardigheid in het opmaken van Acten, Rekwesten, Petitiën, enz. enz. benevens het houden van alle Administratieve vakken.

Franco-brieven Letter X, bij den Boekhandelaar **W. J. THIEME**, te Zutphen.

+++ Un jeune homme, agé de 23 ans, desire § § se marier. Il espere trouver une fille § on veuve, mais sans enfants, de son § age, donée de toutes les facultés pour conduire un ménage; sachant quelques ouvrages d'agrément, et à même d'accompagner son mari du piano, quand il joue du violon, pour abrèger les longues soirées d'hiver. Un dehors agréable et une petite dot seront d'exigence. — On peut être assuré de la plus grande discrétion. — S'adresser par lettres affranchies sous les initiales F. L. chez G. VAN ELDIK THIEME, Libraire à Arnhem.

+++ Er is gevonden een BRACELET van § § goud. — Bewijzen van eigendom hebbende, § gelieve men zich, binnen zes weken, aan te melden aan den jager **KEIMER**, op den huize *Biljoen*

ARNHEM. De Gezigtkundige **MAGNUS MORUS** berigt het geëerde publick, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is bij den Heer **HUISTIJN**, Logement den *Arend*, tot den 10den dezer, met een uitmuntend Assortiment van GLAZEN, zoo wel in BRILLEN als tot GEZIGTKUNDIGE INSTRUMENTEN.

+++ Het in de Kerkelijke geschiedboeken § § hoogstmerkwaaardig VONNIS, op den § 25sten October laatstleden door het **KLAS- § SIKAAL BESTUUR** van *Arnhem* gewezen, § waarbij de helft der Leden van het Kollegie van § Ouderlingen en Diakenen der Hervormde Gemeente § te *Hasselt* in hunne bedieningen GESCHORST, en § de andere helft AFGEZET zijn geworden, zal zoo § spoedig mogelijk met alle de daarop betrekking heb- § bende stukken, ten voordeele van de Diakonie-ar- § men aldaar, door den druk worden openbaar ge- § maakt.

§ § Bij den Boekhandelaar **NYHOFF**, te Arnhem, komt heden van de pers:

BIJDRAGEN VOOR VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS EN OUDHEIDKUNDE, verzameld en uitgegeven door **Is. AN. NYHOFF**, Korrespondent der Tweede Klasse van het Kon. Ned. Instituut, Opzichter van het Provinciaal Archief in Gelderland. Derden deels eerste Stukje. — **INHOUD: Vrijheid van Haringvaart en Visscherij; Nota, in den Jare 1630, door de Nederlandsche Gezanten aan de Engelsche Regering ingediend; door Mr. G. W. VREDE: Onuitgegeven stukken, betrekkelijk de Geschiedenis der Spaansche heerschappij en die van den Opstand tegen Spanje. De Anglen in Nederland, of Anmerkingen over de Lex Anglorum et Werinorum hoc est Thuringorum; door P. C. MOZVIZEN. Brief van Philips van Bourgondië, Bisschop van Utrecht; medegedeeld door G. H. M. DELFRAT. Bijdrage tot de geschiedenis der geregtelijke Geneeskunde — Aankondigingen en Berigten.**

De prijs van dit Stukje is f 1.25. — Van het eerste en tweede Deel dezes Werks, te zamen in acht stukjes compleet, zijn nog enkele exemplaren à f 10 te bekomen.

§ § Bij den Boekhandelaar **J. W. VAN HAGEN**, te 's Gravenhage, ziet het licht:

De brief van den Hoogleraar **M. SIEGEV. BEEK**, aan den Heer **Mr. GROEN VAN PRINSTERER**, toegelicht door **C. BROEZE**, leraar in het R. K. Seminarium te *Vezen*. Prijs f 0, 60.

Van dit werkje, hetgeen niet algemeen in commissie kan gevonden worden, zijn me te exemplaren bij den Heer **G. L. KOOPMAN**, Boekhandelaar te Amsterdam, voorhanden.

Watershoogte te Arnhem Den 2 Jan 2 El 4 Palm 0 Duim: gew 10 Duim: gov. 9 D.

Beursbericht.

Vrijdag, 1 Januarij.

Nederlandsche Werkelijke schuld 2½ pCt 49½, 49½; dito 5 pCt. 96½, 96½; Handel-maatschappij 4½ pCt. 158½, 158½, 158½; Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 93½.

Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.